SVENSKA CANADA TIDNINGEN HAS THE LARGEST CIRCULATION OF ANY SWEDISH PAPER IN CANADA.

Svenska Canada-Tidningen

The Swedish Canada News

ÅRG. (Year) 23. LÖSNUMMER 5 CENTS. WINNIPEG, MAN., ONSDAGEN DEN 2 JUNI, 1915. 8 SIDOR. NO. 22

Stockholmsbref.

(Speciell korrespondens för S. C. T.)

Stockholm, d. 12 maj.

Nu ha fästvägorna efter hufvudstadens 1 maj hunnit lägga sig väsentligt, men ännu talas det öfverallt om de excesser, som under denna dags afton tillställdes litet hvarstädes. Hasselbacken, den stora friluftsrestaurantten på Djurgården har fått uppbära det mesta klandret, därför att åtskilliga studenter där visade "i hur hög grad bildningen", för att tala med Henning von Melsted, "förmår lägga band på lidelserna". Man kan icke fatta, hvarifrån denne man hämtar all den sofistiska visdom, som han omsätter i tidningen "Dagen". De bildade behöfva intet alkoholförbud, predikar han, det är endast massorna, hvilka behöfva vissa restriktiva bestämmelser, därför att de icke tillräckligt äro herrar öfver sin hjärna och sin vilja. Men hvad visade studentkabalerna på Hasselbacken? Ingenting annat än att arbetare, i hvilken ställning som hälst, aldrig af vare sig ordningsmakt eller källarmästare skulle ha tillåtits ett sådant uppträdande. Man skrek och slogs, skymfade fredliga och ärbara kvinnor, talade oanständigheter, till hvilka den värsta drängstuga i världen icke kan uppvisa något motstycke. Men likafullt höll sig den öfriga publiken fåraktigt neutral, ehuru risken för att träffas af de kringkastade buteljprojektilerna ingalunda var ringa. Det var ju studenter, gubevars, och så därtill 1 maj! Så resonnerar krogpubliken i Stockholm, som hällre låter sina kvinnor skymfas än underkastar sig det "Brattska herraväldet".

Men nu må man icke, såsom redan är antydt, inbilla sig, att Hasselbacken är ensam i sitt slag. Nej, det är likadant på alla ställen denna dag, smärre som större. Det är ett lif, så att ingen fredlig och anständig människa vågar gå dit. Slagsmål hör till programmet — frampå småtimmarna, bord och stolar slås sönder, glas och brickor, men någon ordningsmakt tillkallas icke, ty vederbörande källarmästare veta, att plånboken vid tillfället är välförsedd, och att allt blir betaldt, när humöret svalnat. Så går det till. Därför kan man icke underlåta att önska, att detta onaturliga, rent vidriga majfirande måtte inskränkas. Man kunde åtminstone uppfinna värdigare former.

En reflektion till ofvanstående kommer ösökt: I hufvudstaden svälter, eller åtminstone halfsvälter en rätt hög procent af den fattigare befolkningen. Hade det då icke varit betydligt mera värdigt dessa försvarsknappens riddare, ty man vet, att flertalet krogskränare rekryteras från detta läger, offrat de vid tillfället utkastade pänningarna i den nationella samlingens namn — för att understödja de fattiga "bröderna"? Men det är nästan abnormt att framkasta en sådan tanke, när man känner stämningar och förhållanden inom högerkretsarna. Har man vid sista stadsfullmäktigevalen varit vittne till den vilda agitation, som bedrefs, en agitation utom all skam och hänsyn, tänker man icke alltför högt om ifrågavarande herrar.

Nu vojar man sig som bäst i högerpressen öfver regeringens förslag angående reglering af spirituosahandeln. Man söker med alla upptänkliga argument kullstörta förslaget, som redan befinner sig under bevillningsutskottets behandling — särskildt är "Dagen" uppfinningsrik — men man ägnar icke en tanke åt det, man ser icke, med andra ord, hur nödvändigt det är, att något effektivt snarast åtgöres af statsmakterna. Det är deras enkel skyldighet att träda emellan reglerande och dämpande, när kommuner och enskilda icke vilja gå med på de enklaste åtgärder.

Ett exempel på ovilligheten häruti innan kan ytterligare anföras från hufvudstadens närhet. Strax utom Norrtull ligger utvärdshuset Stallmästaregården. Det är en gammal restaurant, hvars fylleritraditioner icke lämna något öfigt att önska. Nu skulle omröstning ske om förnyade rättigheter för tre år. Den numera alltid påpassliga högern i Solna begynte en agitation, som icke står efter Stockholmshögerns till stadsfullmäktigevalet, ehuru man väl visste, att denna restaurant är en af de sämst beryktade i Stockholms närhet. Det var här Thorvald Nyström fick sin bane för ett par veckor sedan — och liknande händelser ha utspelats före denna — hit hufvudstadens vivörer fara, sedan de utmotats från anständiga restauranter, med på morgonkulan å gatorna upphittade damer. Men ändock: dessa herrar, hvilka förra året samlades kring Hedin, pansarbåtar och bondetåg, funno nu för sin egen bekvämlighet lämpligast att rösta för rättigheternas bibehållande. De gjorde det också i rent raseri — och de lyckades i sin uppgift.

I Ryssland diskuteras för närvarande lämpligheten af att bibehålla spritförbudet, som fått så utomordentligt godt resultat — i Sverige söker man samtidigt, hvad hufvudstaden beträffar, störta de små åtgärder, som redan blifvit vidtagna, men som ännu uppnått så ytterst ringa resultat.

Det är högst nödvändigt, att hela landet reser sig mot denna "storstadskultur", som icke vill taga reson.

Man hade väntat, att riksdagen skall kunna afslutas till pingst, men på grund af att regeringen ända intill det sista öfverhopat kamrarna med propositioner, måste den fortsätta ännu längre, måhända ett godt stycke in i juni. De nya antimilitaristlagar, som den militära kamorillan hade för afsikt att välsigna oss med, äro redan afvärjda, och man må väl hoppas, att de nya tvångskommenderingar, som man önskar på militärt håll för att upbilda landstormsbefäl, äfven måtte gå om intet. Säker kan man emellertid icke vara, ty våra liberaler, som under den staaffska regimen blifvit ganska ryggradslösa, äro icke att lita på. Det pågår för närvarande väl-

(Forts. å sid. 5.)

SVERIGE OCH RYSSLAND.

Den engelske litteraturkritikern Edmund Gosse behandlar Sveriges förhållande till Ryssland.

I aprilhäftet af den engelska tidskriften "The Edinburg Review" förekommer en längre artikel med rubriken "Sveriges neutralitet". Artikeln är osignerad, men det har oemotsagts uppgifvits, att den är författad af den mycket ansedda litteraturkritikern och speciella kännaren af skandinaviska förhållanden Edmund Gosse.

Författaren gör först en framställning af ställningen och stämningen i Sverige vid krigets utbrott och konstaterar därvidlag regeringens korrekta neutrala hållning. Efter att ha på ett sympatiskt sätt skildrat Sveriges stolta historia ända till 1809 ägnar författaren den sista och för oss mest intressanta delen af artikeln åt frågan om Sveriges förhållande till Ryssland särskildt mot bakgrunden af detta lands politik i Finland. Han slutar sin framställning med följande:

Hufvudorsaken till den brist på sympati med England och Frankrike, som i dag kan upptäckas i Sveriges hållning, beror på den gamla ingrodda fruktan för Rysslands eröfringsbegär. Detta är en fråga beträffande hvilken man här måste lakttaga den största grannlagenhet, men det är tydligt, att man icke kan göra sig någon verklig föreställning om stämningen i Skandinavien, om denna synpunkt lämnas obeaktad. Den lyckliga lösningen på Ålandskrisen år 1908 minskade spänningen betydligt, och Sverige förblir oss tacksamt för vår del däri, men det tjänar till intet att förneka, att det fortfarande finnes orsaker för en farhåga. Bobrikoffregimen i Finland och de försök, som gjorts att förinta den finska konstitutionen, som hvarje tsar sedan 1809 svurit att upprätthålla, kunna icke ha varit angenäma för svenskarna, hvars språk talas och skrifves af de bildade klasserna i Finland och som stå i en nära intellektuell och mortlisk släktskap med finnarna. Sverige kanske missförstår Rysslands afsikter, men känner sig upprördt öfver att se sin mäktige granne rycka närmare fram emot den isfria hamn vid Atlanten, hvilkens förvärf Peter den store underströk i sitt ryktbara testamente såsom en af de viktigatse förutsättningarna för ryskt herravälde.

Skulle det icke ligga i Rysslands eget intresse att aflägsna orsaken till denna fruktan och denna misstro? Ett penndrag af den allsmäktige tsaren, som vid krigets slut återgäfve Finland dess konstitutionella frihet, skulle ej blott göra detta land än en gång till den mest lojala delen af det ryska riket och förena det med Ryssland långt bättre än hvad som kan åstadkommas genom någon ukas med inskränkningar och undertryckande, men det skulle också hälsas af Sverige med entusiasm såsom det mest fullständiga bevis på, att Ryssland icke hyser några onda afsikter mot sin granne på andra sidan Östersjön. Det skulle invika en aera af hjärtlig vänskap mellan de två länderna, och det skulle öka den kommersiella, industriella och intellektuella samfärseln dem emellan till bådas gemensamma bästa.

Och hvarför icke begagna sig af tillfället? Hvarför icke säga till Sverige: Dessa Ålandsöar, som gjort eder så mycket bekymmer, tag dem åter; vi fingo dem genom ett diplomatiskt förbiseende, utan att hafva begärt dem, vi behöfva dem icke. Låt dem ligga där, naturligtvis obefästade och ständigt neutrala såsom ett tydligt bevis på vårt förtroende för hvarandra. Det skulle vara en "grande geste" af en "grand seigneur", och Ryssland, det stora och mäktiga, det frikostiga Ryssland, kunde väl hafva råd därtill. Hvad skulle världen säga? "Detta är i sanning ett verk, värdigt tsaren, som gaf upphof till Haagkonferenserna; må vara, att det icke är krigiskt, men det är helt visst storslaget."

Sverige sjösättes

Den nya pansarbåten Sverige sjösättes under stora högtidligheter från Götaverken.

KONUNGEN TALAR.

ÖFVERSKOTTET AF INSAMLINGEN TILL VEDETTBÅTAR.

Konungen afreste från Stcokholm med extratåg på söndagens afton d. 2 maj till Göteborg för att öfvervara pansarbåten Sveriges sjösättning därstädes under måndagen. Konungen åtföljdes på resan af kronprinsen och kronprinsessan, hertigen af Södermanland, hertigen och hertiginnan af Västergötland samt hertigen af Närke. Med det kungliga extratåget följde dessutom bl. a. statsministern, sjöministern samt andra stående sjövapnet eller pansarbåtsinsamlingen nära.

Då tåget på måndagsmorgonen d. 3 maj anlände till Göteborg, var staden i festskrud, och oöfverskådliga människomassor hade mött för att hälsa konungen.

Menigheten, som fyllde stationsplatsen, utbrakte lifliga hurrarop för konungen och de öfriga kungliga gästerna. Under oafbrutna hyllningar från folkmassan åkte konungen därefter i automobil till landshöfdingeresidenset, där han hade sin bostad.

Efter frukost hos resp. värdar aflade konungen, kronprinsparet, prins Wilhelm och hertigparet af Västergötland besök på Göteborgs barnsjukhus ute vid Änggården.

En stund efter kl. 1 gingo de kungliga, hälsade af Göteborgs landstorm, som bildade häck på kajen, ombord på den flaggprydda ångslup, som skulle föra dem öfver till Götaverken. Kl. 1.15 ljödo de första salutskotten från pansarbåtarna Tirfing och Tordön och några ögonblick senare styrde slupen med kungsflaggan i fören ut öfver den solglittrande älfven. Han gjorde först en lov åt pansarbåtarna, där besättningen med hurrarop hälsade konungen, samt svängde därefter åt andra sidan och passerade tätt intill den där liggande kanonbåten Jacob Bagge, hvars besättning på lika sätt hälsade konungen.

Under musik af Göta artilleriregementes musikkår och allt under det hammarslagen, som lossade Sveriges förtöjningar i stapelbädden, dånade, skedde landstigningen. Sedan de kungliga tagit plats vid paviljongen och hälsningar utbytts, framträdde direktör Virgin och höll ett tal om pansarbåtsinsamlingens resultat. Svenska pansarbåtsföreningen konstituerades i januari 1912 i ändamål att, oberoende af alla partiintressen, genom insamlande af medel till en pansarbåt af den vid 1911 års riksdag beslutade F-typen, verka för en snar och kraftig förstärkning af Sveriges pansarflotta. Tack vare en enastående offervillighet hos alla samhällsklasser inom svenska folket kröntes föreningens sträfvande af en sådan framgång, att föreningen redan den 7 maj 1912 kunde erbjuda sig att tillhandahålla statsverket det belopp som erfordrades för byggandet af en dylik pansarbåt jämte dess behöriga bestyckning och utrustning. Denna pansarbåt bär namnet Sverige. Kostnaderna för pansarbåten Sverige beräknas uppgå till 13,450,000 kr.

Redan vid uppgörandet af föreningens bokslut våren 1914 blef det klart att föreningen utöfver nämnda belopp hade att disponera ett högst betydande öfverskott, som då beräknades till öfver 3 miljoner kronor. Att dessa medel borde användas till främjande af föreningens ofvan angifna syftemål var för styrelsen klart, och styrelsen ingick också den 13 maj 1914 till k. m:t med en underdånig framställning, däri styrelsen förmälde sig hafva för afsikt att ingå till fullmäktige med hemställan om bemyndigande att få ställa föreningens öfverskottsmedel till k. m:ts förfogande såsom bidrag till åstadkommande af tre pansarbåtar, som med hänsyn till fart och gröfre bestyckning öfverensstämde med Sverige. I bref af d. 17 sept. 1914 förklarade sig k. m:t i likhet med riksdagen hafva beslutat emottaga den af Svenska pansarbåtsföreningen erbjudna gåfvan såvidt anginge två pansarbåtar, alltså ett belopp af 2½ milj. kronor. De sålunda beslutade nya pansarbåtarna skola bära namnen Konung Gustaf V, hvilken bygges hos Kockums mekaniska verkstads aktiebolag i Malmö, och Drottning Victoria, som bygges å Götaverken och

(Forts. å sid. 5.)

Nykterhetsbillen introducerad.

I Saskatchewans legislatur introducerade premierminister Scott i fredags regeringens nykterhetslag under namn af "An Act Governing the Sale of Liquor". Billen lästes första gången och kommer upp för andra läsning torsdagen den 3 juni.

Braga president af Portugal.

Theophyle Braga, som var tillfällig president af Portugal efter den revolution, som resulterade i konung Manuels abdikation, blef i lördags vald till president af republiken af folkförsamlingen att efterträda Manuel de Arriaga, som afgått. Braga valdes med 98 röster mot en.

HEMSK GRUFOLYCKA.

En häftig explosion i en grufva vid Nanaimo, B. C., kräfver tjugotvå människolif.

En häftig explosion inträffade i torsdags kl. 4 e. m. vid Reserve Mine af Western Fuel company i Nanaimo, B. C. Vid tiden för explosionen befunno sig 36 man i grufvan, och af dessa lyckades 13 rädda sig och oskadda taga sig upp ur grufvan. Inom en timmes förlopp upptogos fyra, af hvilka tre voro döda och en svårt skadad. Man hyser dock hopp om hans vederfående. De öfriga, som äro kvar i grufvan, hafva med all säkerhet omkommit.

Man kan icke ännu med säkerhet afgöra, hvad som förorsakade explosionen. Allt pekar dock på, att en del brännbar gas antändts. En undersökning kommer att anställas.

Namnen på de omkomna äro: W. Ball, R. McMillan, E. W. Walishvil, Fred. Grew, John Leach, Wm. McEwen, James McEwin, T. Parker, T. Bewlay, T. Tezchek, Wm. Goffogg, Alf. Williams, Paul Witta, J. Suter, J. Davis, J. L. Maze, R. Kirkbridge, A. Brooks, R. Haddow, L. Shaw, Ed. Beck.

SVERIGES HANDEL MED CANADA.

Sveriges kommersiella förbindelser med Canada ha utvecklats under de senare åren:

Enligt den nyligen utkomna officiella redogörelsen för Canadas utrikeshandel under fiskaläret 1 april 1913—31 mars 1914 ha Sveriges kommersiella förbindelser med Dominion of Canada utvecklats högst betydligt under de senare åren. Totalimporten från Sverige till Canada har sålunda ökats från $93,674 år 1906 till $665,081 år 1914. Samtidigt har också exporthandeln visat uppåtgående siffror. Värdet af Canadas export till Sverige belöpte sig år 1906 till $91,188, men nådde år 1914 $177,492. Under det att Sveriges import och export i varuutbyte med Canada för åtta år sedan ungefär balanserade hvarandra, har under årens lopp en förskjutning inträdt till förmån för Sverige, så att numera importen till Canada af svenska varor mer än tre gånger uppväger exporten till Sverige af canadensiska artiklar.

Roosevelt skadad.

Öfverste Theodore Roosevelt var i måndags f. v. utsatt för en olycka vid sitt hem på Sagamore Hill, då han vid bestigandet af en häst föll till marken och bröt ett refben.

UR SENASTE SVERIGE-POST.

Stor eldsvåda. — Beslag. — Nya utförselsförbud. — Dödsolycka.

— D. 11 maj har en förhärjande eldsvåda hemsökt Glanshammars socken, ett par mil utanför örebro. Ett flertal bygnader ha lagts i aska och en del skog har afbränts. Vid 2-tiden på middagen var elden begränsad, men faran för att den skulle blossa upp igen var på grund af den rådande starka stormen i flera timmar ganska stor. Elden uppstod hos arrendator Axel Karlsson i Husby, där bygnadsarbete pågår. Man var sysselsatt med stensprängning och en brinnande stubinträd antände halmen i en logbygnad.

— Enligt meddelande till polisen i Karlstad ha tullmyndigheterna i Storlien beslagtagit ett kolli maskindelar, afsändt af Karlstads mekaniska verkstad till Mannheims pappersfabrik i Norge. Enligt tulltjänstemännens deklaration, innehåller den beslagtagna lådan arbetad koppar, hvarå, som bekant, exportförbud föreligger. Verkstadsledningen betecknar beslaget såsom i hög grad egendomligt, då sändningen ej innehåller några andra maskindelar än tre stycken schaberklingor tillverkade af kopparplåt, hvilka på beställning af den nämnda pappersfabriken tillverkats i Karlstad.

— K. m:t har utfärdat utförselförbud att gälla fr. o. m. den 12 maj 1915 för nedan angifna varor: Konserverade (i hermetiskt tillslutna eller lufttäta kärl förvarade) ärter och bönor. Yttergummi eller delar därtill för velocipeder och motorvelocipeder. Innerslangar för velocipeder och motorvelocipeder, i ringar eller med ventil monterade eller försedda med hål eller förstärkning för anbringande af ventil.

— D. 11 maj inträffade i hörnet af Valhallagatan och Frejgatan i Stockholm en sorglig olyckshändelse, som kostade ett människolif. En lastautomobil A602, förd af chauffören Karl Grundström, och tillhörig åkare Broman, Observatoriigränd kom körande framåt gatan, då plötsligt en liten gosse springer i vägen för bilen. Innan denna hinner stoppa, har den lille fått en kraftig knuff af den främre stänkskärmen på vänstra sidan af lastbilen, så att han handlöst slungas i gatan. Den lille gossen, hvilkens namn är Gunnar Gustafson, fem år gammal, förlorade genast sansen och afled.

Världskriget till lands och sjös.

Lyckan växlar på västfronten. — En blodig drabbning vid Sanfloden. — Italien ger österrike på huden.

Tysk svarsnot som intet svar är.

Onsdagen den 26 maj.

Alla nyligen gjorda anfall af turkarna på halfön Gallipoli hafva tillbakaslagits af de allierade, som blifvit förstärkta och tagit till offensiven. Bombardemanget af sundet af de allierades krigsfartyg fortsätter.

Officiellt meddelades i går från krigsdepartementen, att de italienska trupperna inträngt i österrike, besatt Caporetto, höjderna mellan Judnio och Isonzo och städerna Cormons, Cervignano och Terzo.

Tyskland och österrike hafva officiellt meddelat Schweiz regering, att de ämna respektera Schweiz neutralitet.

Ett italienskt krigsfartyg har förstört hamnen vid Buso, nära den österrikiska gränsen.

På den östra fronten ser det nu ut som om den öfverväldigande tysk-österrikiska offensiva rörelsen med framgång hålles tillbaka af ryssarna. Äfven den kil, som af tyskarna drefs in i den ryska centern utmed floden San, har tvingats att vika inför ryssarnas häftiga kontraattacker.

I väster hafva tyskarna trängt sig igenom de brittiska linjerna på två punkter genom att använda kväfvande gaser. Några af de förlorade löpgrafvarna lära emellertid senare hafva återtagits.

Ett tyskt aeroplan har gått förloradt i Nordsjön, och dess besättning, en löjtnant och en mekaniker, har tillfångatagits.

Den nya koalitionsregeringen i England är nu bildad. Åtta unionister äro med. Konungen har godkänt den. Lord Kitchener behåller ställningen som secretary of war. För öfrigt är sammansättningen som följer:

Prime minister and first lord of the treasury—Mr. Asquith.

Minister without portfolio—Lord Lansdowne.

Lord high chancellor—Sir Stanley O. Buckmaster.

Lord president of the council—Lord Crewe.

Lord privy seal—Lord Curzon of Kedleston.

Chancellor of the exchequer—Reginald McKenna.

Secretary of state for home affairs—Sir John A. Simon.

Secretary of state for foreign affairs—Sir Edward Grey.

Secretary for the colonies—Andrew Bonar Law.

Secretary for India—L. Austen Chamberlain.

Secretary of state for war—Lord Kitchener.

Minister of munitions — David Lloyd George.

First lord of the admiralty—Arthur J. Balfour.

President of the board of trade—Walter Runciman.

President of the local government board—Walter Hume Long.

Chancellor of the Duchy of Lancaster—Winston Spencer Churchill.

Chief secretary for Ireland—Augustine Birrel.

Secretary for Scotland — Thomas McKinnon Wood.

President of the board of agriculture—Lord Selborne.

First commissioner of works — Lewis Harcourt.

President of the board of education—Arthur Henderson.

Attorney-general—Sir Edward Carson.

Officiella rapporter från Paris omtala intagandet af en viktig löpgrav norr om Arras efter en häftig drabbning.

Berlin rapporterar, att österrikarna och tyskarna äro blott några hundra yards från Przemysl, men något regelbundet bombardemang af Przemysl har ännu icke börjat.

Köpare, representerande den italienska regeringen, ha öppnat underhandlingar i Chicago för uppköp af 50,000 hästar för militära ändamål.

Offensiva operationer, som resulterat i intagandet af territoriet utmed hela gränsen från Lombardiet till Adriatiska hafvet, meddelas i ett officiellt meddelande från Rom.

Den amerikanska ångaren Nebraskan, på väg från Liverpool till Förenta Staterna, blef i går kväll torpederad vid den irländska kusten. Besättningen gick först i båtarna, men då det visade sig, att ingen omedelbar fara förelåg, återvände den ombord.

De allierades aviatörer visade i går stor aktivitet utmed hela västfronten. De nedsläppte icke mindre än 203 projektiler. På flera platser anställdes stor skada. Flera tyska hangarer med flygmaskiner förstördes, förutom ett större gasolinförråd.

Torsdagen den 27 maj.

Det brittiska slagskeppet Triumph blef torpederadt, då den understödde landttrupperna vid Gallipoli af en undervattensbåt. Den sjönk mycket snart, men större delen af besättningen räddades. Triumph, som sjösattes 1904, mätte 11,985 ton.

Officiella rapporter från London omtala en avancering af britterna öster om Festubert. Från Paris meddelas, att häftiga strider pågå vid västfronten, och att de allierade haft några mindre framgångar.

Konung Victor Emanuel har öfvertagit högsta kommandot öfver den italienska armén och flottan och har inkognito afrest till fronten.

Två brittiska statstjänstemän befinna sig i Ottawa för att söka erhålla skickliga canadensiska mekaniker för Englands ammunitionsfabriker.

Canadensiska och indiska trupper tillbakaslogo i tisdags medels bajonetter ett häftigt tyskt anfall vid Richebourg. Förlusterna voro stora bland canadensarna och indierna, men ännu större bland tyskarna.

I går morse anlände Hvita Stjärnlinjens ångare Megantic till England med 2,200 canadensare för fronten ombord.

En turkisk kanonbåt har sänkts på Marmorasjön inom synhåll från Konstantinopel af en brittisk undervattensbåt.

Femtio tyska soldater, som befunno sig på en spårvagn i Ostende, blefvo dödade af en bomb, som nedsläpptes af en af de allierades flygare. En hel del annan skada anställdes.

Ångaren Morvenna från Montreal har torpederats och sänkts af en tysk undervattensbåt, 160 mil söder om St. Ann's Head. En af besättningen dödades och tre skadades.

En fransk flygskvadron på aderton aeroplan, hvar och en förande 110 pound projektiler, bombarderade i morse Baden Aniline Chemical Products fabriker vid Ludwigshaven vid Rhen, midt emot Mannheim. Eld utbröt i flera af fabriksbygnaderna. Denna fabrik är en af de viktigaste fabriker af explosiva ämnen i Tyskland.

40,000 godsvagnar ha af Ryssland beställts i Förenta Staterna.

Den canadensiska förlustlistan uppgick i dag till 5,757, däraf 924 dödade, 3,616 sårade och 1,217 saknade.

En raid af zeppelinare anställdes i går kväll öfver Southend, England. En kvinna dödades, och den materiella skadan var obetydlig.

Fredagen den 28 maj.

Det brittiska slagskeppet Majestic torpederades igår af en tysk undervattensbåt vid halfön Gallipoli. Den största delen af besättningen räddades. Majestic var bygd 1895 och mätte 14,900 ton.

Den brittiska ångaren Princess Irene sprängdes genom en olycka i luften i Sheerness hamn i går. 249 af dess besättning och 78 hamnarbetare dödades.

Enligt officiella rapporter från Rom hafva italienarna tagit höjderna Monthamo och tvingat fienden att retirera.

Amiral Sir Henry Jackson har utnämnts till förste sjölord att efterträda amiral Lord Fisher.

Turkiet uppgifves försöka erhålla separat fred, i det det icke längre anser sig kunna fortsätta kriget.

Den brittiska ångaren Cadeby har sänkts vid Scilly Isles af en tysk undervattensbåt.

En Petrogradkorrespondent meddelar, att tyskarnas förluster i kampanjen i västra Galizien uppgingo till 106,000. Prins Joachim, son till kejsar Wilhelm, och prinsen af Lippe, undkommo med knapp nöd att blifva tillfångatagna på den norra fronten.

Ett officiellt meddelande från Rom säger, att italienarna intagit den österrikiska staden Grado, och att en skvadron af italienska aeroplan med framgång anfallit Trieste-Nabrosina järnväg.

Intagandet af Urumiah, nordvästra Persien, af ryska trupper meddelas af den kaukasiska arméstaben.

Ångaren Argyllshire har torpederats, meddelas från Liverpool. Den utsänder trådlösa telegram. Argyllshire mäter 10,000 ton.

Fästningen Przemysl hotas ännu en gång att intagas, denna gång af österrikare och tyskar. Dessa försöka nu omringa fästningen från norr och sydost och ha redan haft rätt stor framgång. Om detta lyckas blir Przemysl antingen isoleradt från den öfriga delen af den ryska armén, eller ock blifva de ryska trupper, som föllo tillbaka till San tvugna att ytterligare retirera. Man hyser allvarliga farhågor för detta i London, där man inser, att Przemysls hållande är af stor strategisk betydelse.

Ångaren La Champagne af den franska transatlantiska linjen har strandat nära St. Nazaire. Den är svårt skadad. De 900 personer, som befunno sig ombord på ångaren, hafva landsatts.

Lördagen den 29 maj.

Officiella rapporter från Petrograd meddela, att den desperata drabbningen utmed floden San fortsätter, med mindre segrar för båda sidor. Intagandet af fästningen Buble i Shaulitrakten rapporteras äfven.

Officiella rapporter från Paris omtala, att sju tyska attacker mot den brittiska positionen vid La Bassee

(Forts. å sid. 4.)

konferens.

Borgmästare från Canadas större städer diskutera i Ottawa arbetslöshetsproblemet.

BORDEN VILL INTET GÖRA.

EN ARBETSKOMMISSION SKALL MÖJLIGEN TILLSATTAS.

Ett allvarligt problem föreligger Canada, ett fullt ut lika allvarligt som krigsproblemet, nämligen arbetslöshetsproblemet. Tusentals arbetsvilliga människor gå i dag utan arbete här i landet, och någon utsikt att erhålla arbete finnes knappast. Många röster hafva höjts för att dominionregeringen, provinsregeringarna och de respektive samhällena böra göra något för att lösa detta problem.

Borgmästare Waugh i Winnipeg insåg äfven detta. Men han nöjde sig icke med att tala om saken i sin hemstad utan satte sig i förbindelse med borgmästarna i de större städerna i hela Canada. Han lyckades förmå dessa att samlas till en konferens i Ottawa för att dryfta frågan med dominionregeringen. Denna konferens gick af stapeln förliden vecka. I konferensen deltogo äfven representanter för provinserna Ontario, Quebec, Manitoba, Saskatchewan och Alberta.

Onsdagen d. 26 maj utsattes till den dag, då man skulle möta dominionregeringen. Dagen förut hölles en del förberedande möten, hvarvid flera af borgmästarne uppträdde och talade. De flesta syntes vara ense om, att arbetslöshetsproblemet är ett nationalproblem, som måste lösas hufvudsakligen af dominionregeringen. Talarna påpekade, att de arbetslösa måste placeras på den obrukade jorden och gifvas finansiellt understöd, då de började jordbruk. Det påpekades äfven, att man efter kriget måste handskas mycket varligt med immigrationen. Det var isynnerhet borgmästar Waugh, som betonade detta, samt att städerna nu fingo bära den tyngsta bördan, hvilket knappast är rättvist. Hans anförande syntes erhålla hans ämbetsbröders bifall.

Förliden onsdag uppvaktade som sagdt borgmästarne och provinsrepresentanterna regeringen. Närvarande af denna vid uppvaktningen voro förutom Sir Robert L. Borden Hon. Messrs Rogers, Roche, Burrill, Crothers och Meighen. Af premierminister Bordens svar till delegationen framgick ganska tydligt, att dominionregeringen icke vill göra något för att lösa problemet, åtminstone vill den icke taga något steg, som är förbundet med utgifter. Två förslag i synnerhet, och dessa äro troligen de viktigaste, äro i denna kategori och komma att, om de utföras, förorsaka regeringen pekuniära utgifter. Dessa förslag äro: omedelbart utförande af påbörjade och föreslagna offentliga arbeten och lån af regereingen till settlare, placerade på 40 acres farmar, hvilka lån skola vara tillräckligt stora för att etablera settlaren som far-

Borgmästare Waugh.

mare och hjälpa honom några år. Äfven andra förslag äro förbundna med utgifter.

Premierministern påpekade, att utgifterna för kriget voro så stora, att man knappast kunde tänka på dylika företag. Han trodde äfven, att regeringen gjort mycket för att afhjälpa arbetslösheten. Sir George Foster arbetade för utvidgning af canadensisk handel och uppmuntran åt nya industrier; Hon. Martin Burrell skaffade undervisning för farmarena och utvidgade experimentalfarmarna; Hon. T. W. Crothers öfvervägde bildande af industriella arbetsbyråar; och regeringen i allmänhet beredde arbete för många genom krigsbeställningar. Och härigenom är allan rättfärdighet uppfylld, ansåg tydligen mr Borden.

Det var ju ganska klart, att delegationen icke var vidare nöjd med det besked, den erhållit från mr Borden. På torsdags morgon sammanträdde man åter och beslöt då att åter uppvakta regeringen. Denna uppvaktning

(Forts. å sid. 4.)